

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1459
Tarih : 05.02.2019

10/931

Şevin COŞKUN
Muş Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Günümüzde toplumsal yapının belirleyicilerinden biri olan medya, etki alanını her geçen gün daha da genişletmektedir. Türkiye’de medyanın kullandığı dil kadına yönelik şiddeti normalleştirmekte ve şiddetin yaygınlaşmasında önemli bir etken olmaktadır. Medyada kadına yönelik şiddeti teşvik eden bu dilin toplum üzerindeki etkisinin araştırılması, kullanılmasının önlenmesi, kadına yönelik şiddetin son bulması için kullanılacak dilin toplumsal cinsiyete duyarlı olmasının sağlanması amacıyla Anayasanın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Şevin COŞKUN

Şevin COŞKUN

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Kadına yönelik şiddet ciddi bir hak ihlali ve evrensel bir sorundur. Ulusal ve uluslararası gelişmelere rağmen, kadına yönelik şiddet, ülkemizde ve tüm dünyada halen önemli sorunlar arasında yer almaya devam etmektedir. Kadın cinayetleri de bu şiddetin farklı bir biçimidir. Ülkemizde kadına yönelik şiddet istatistikleri ve cinayetlerin varlığı artarak sürmektedir.

1993 tarihli Birleşmiş Milletler (BM) Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi'nde kadına yönelik şiddet: 'ister kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik acı veya ıstırap veren ya da verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem uygulama ya da bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfî olarak özgürlükten yoksun bırakma' şeklinde tanımlanmaktadır.

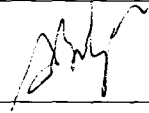
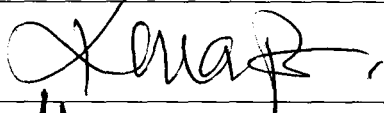
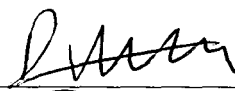
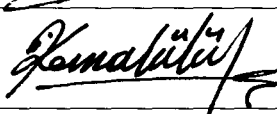
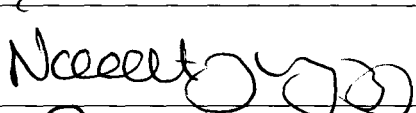
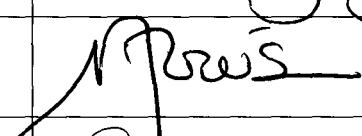
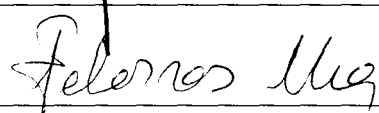
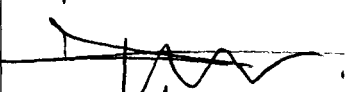
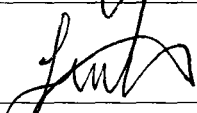
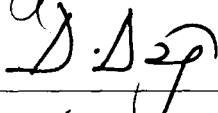
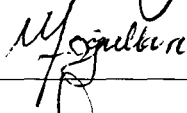
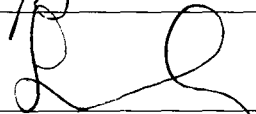
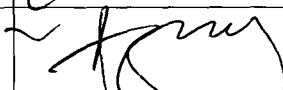
Kadına yönelik şiddeti önlemek amacıyla Türkiye'nin Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ni (CEDAW) 1985 yılında imzalamasıyla birlikte, kadına karşı şiddetin özel alanın ve sadece kadınların problemi olmadığı, şiddetin bir suç olması nedeniyle faillerin cezalandırılması gerektiği düşüncesi resmen kabul edilmiştir. 1995 Pekin Deklarasyonu ve 2011 yılında imzalanan İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası sözleşmeleri imzalayan Türkiye, taahhütlerine uyma yükümlülüğü altındadır. CEDAW sözleşmesiyle, medyadaki kadın temsillerinin ayrımcı nitelikte olamayacağı ve bunun önlenmesinin de devletin bir sorumluluğu olduğu ilkesi benimsenmiştir.

Bireyler kitle iletişim araçlarıyla şiddet eylemlerine tanık olmakta ve bu eylemlerin yansıtılış biçimlerinden etkilenmektedir. Yapılan birçok araştırmada medyanın şiddet olgusunu haber yapma tarzı ve bu haberlerde kullandığı dil bireylerin şiddet algısını etkileyen bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Basın Konseyi ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin bildirgelerinde her tür ayrımcılığın karşısında yer alınacağı, şiddet ve zorbalığı özendirici yayın yapmaktan kaçınılacağı hükümlerine rağmen; kadın cinayetlerinde bu hükümleri boşa çıkaracak birçok örnek bulunmaktadır. Medyada kadına yönelik şiddet olgusu, toplumsal sistem ile ilgisini kuracak ve politik yönünü ortaya koyacak biçimde haberleştirilmemektedir. Şiddetin önlenmesi çerçevesinde politika faaliyetlerine ilişkin haberlere de pek rastlanılmamaktadır. Şiddet gören kadınları başvuracakları mercilerden haberdar etmek yerine magazinsel haberler yapmaktadır.

Türkiye’de medya, kadına yönelik şiddet konusunda problemli bir durum sergilemektedir. Basında kadına yönelik şiddet haberlerinin üçüncü sayfada verildiği ve kadına yönelik şiddet konusunun çoğunlukla adli vaka ve magazinsel haber (tabloid haber) olarak yer aldığı görülmektedir. Yazılı ve görsel basında “Eski koca vahşeti, namus cinayeti, kurban, aldatılan koca boşanmak istediği için öldürdü, aldatıldığını öne sürdü,” şeklinde ifadeler hem şiddeti meşrulaştırmakta hem de şiddeti yaygınlaştırmaktadır. Ayrıca, şiddet haberine ilişkin kullanılan fotoğraf ve videolarda; bıçak gibi unsurlar ile ölü beden ve/veya kan gösterilmektedir. Medya kadına yönelik şiddeti mağduriyet üzerinden değerlendirmekte ve toplumsal şiddetin bir uzantısı hatta pekiştiricisi olmaktadır. Medya kadınlara ilişkin şiddeti; “mağdur, kurban, öldürülen, dövülen, taciz edilen, tecavüze uğrayan” olarak resmetmekte haberlerini kendini savunamayan üzerinden kurarak eylemi meşrulaştırıcı ibareler kullanmaktadır. Şiddete uğrayan kadının hayatının detaylarıyla dramatize edilerek anlatılması olayı gerçek bağlamından uzaklaştırarak magazinel bir yapıya sokmaktadır. Kamuoyunun aydınlatılması amacıyla yapılan haberler şiddeti önleme veya azaltmaktan çok, şiddetin normalleştirilmesine yol açmakta, hatta kadının durumunu şiddeti hak ettiği biçimde yorumlanmasına neden olmaktadır. Medyanın kendine özgü eril dili bunu daha çok haberi okutturmak-izlettirmek adına sansasyonel hale getirerek verdiğini, suçu ve faili meşrulaştırmaktadır.

Tüm bunlardan hareketle, medyanın kadına yönelik şiddeti meşrulaştırması, medyanın eril dili, yarattığı sorunların tüm boyutlarıyla araştırılması, hükümetin ve medya kurumlarının bu konudaki sorumluluklarının ele alınması, cinsiyetçi tutumun ve şiddetin medyadan tasviye edilmesi buna yönelik gerekli yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla meclis araştırma komisyonu kurulmasını talep ederiz.

1	AYHAN BİLGİN	KARS	
2	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
3	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
4	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
5	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
6	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
7	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
8	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
9	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
10	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
11	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
12	FELEKNAS UCA	BATMAN	
13	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
14	SALİHE AYDENİZ	DİYARBAKIR	
15	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
16	MUSA FARİSOĞULLARI	DİYARBAKIR	
17	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
18	ADNAN SELÇUK MIZRAKLI	DİYARBAKIR	
19	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
20	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	